

Korene hriechu

MARJA
HOLECIOVÁ

FRAGMENT

Korene hriechu

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.fragment.sk
www.albatrosmedia.sk

Marja Holeciová

Korene hriechu – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

MARJA
HOLECYOVÁ

Korene hriechu

 FRAGMENT

čítanie pre radosť a poučenie

Marja Holecyová
Korene hriechu

Obálka a grafická úprava Grafické a DTP studio Fragment, Kamila Flonerová
Redakčná a jazyková úprava Mária Havranová
Zodpovedná redaktorka Tatiana Floreková
Technická redaktorka Daruše Singerová
Vydalo nakladateľstvo FRAGMENT v Bratislave v roku 2016
v spoločnosti Albatros Media Slovakia, s. r. o., so sídlom Mickiewiczova 9,
Bratislava, Slovenská republika
Číslo publikácie 1 224
Sadzba Grafické a DTP studio Fragment
1. vydanie

Objednávky kníh:
www.albatrosmedia.sk
eshop@albatrosmedia.sk
tel.: 02/4445 2048

© Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2016. Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť kopírovaná a rozmnožovaná za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu nakladateľa.

Text © Marja Holecyová, 2016

Cover photos © Shutterstock, 2016

ISBN v tlačenej verzii 978-80-564-0211-5

ISBN e-knihy 978-80-564-0263-4 (1. zverejnenie, 2016)

ALBATROS MEDIA

*Prvých 100 strán venujem Didke k tridsaťpäťke,
lebo tak to malo pôvodne byť.
A tie ďalšie venujem Persefans,
lebo nebyť ich vytrvalej podpory
zostalo by to tak...*

Obsah

1. ČASŤ

V DIEVČENSKÝCH

ČRIEVICIACH

1. Nový domov panny Loriany	9
2. Učiť sa treba	18
3. Švárnny farár	27
4. Túžba po úcte	31
5. Výčiny diablov Podmanických	39
6. Odtiene lásky	44
7. Beda!	50
8. Odmena za statočnosť	57
9. Pošliapaná povesť	66
10. Bez pokánia	74
11. Baby rapotačky	82

2. ČASŤ

SÚCE NA VYDAJ

12. Anjelik s dušou Lucifera	89
13. Nevesta a basta	100
14. Pochabosť	110
15. Niečo neodpustiteľné	116
16. Lúbstné pletky	134

3. ČASŤ

V MANŽELSKÉJ POSTELI

17. Jedovatý jazyk	159
18. Hriešna červená	171
19. Slepá ulička	179
20. Bolesť pani Podmanickej	190

21. Brat proti bratovi.	206
22. Nenaplnená túžba.	215
23. Pravda pravdúca	229
24. Zlosť pani Podmanickej.	240

4. ČASŤ

POKÚŠANÉ

25. Stará láska	249
26. Ohrdnutý pytač	264
27. Matkina bolesť	275
28. Hrozby	287
29. Nevernica	293
30. Nádej na odpustenie.	306
31. Kúsok šťastia	317

5. ČASŤ

ZMIERENÉ S OSUDOM

32. Oštara so ženami	327
33. Oštara s bratom	333
34. Statočnosť na večnosť.	339
35. Veľkodušnosť	349
36. Zdanlivá guráž	360
37. Hotová otrava	371
38. Nepoučiteľný nepriateľ.	381
39. Vyslyšaná prosba	388
40. Pokorení	396
41. Rozlúčka	405

1. ČASŤ
V DIEVČENSKÝCH
ČRIEVICIACH

I. Nový domov panny Loriany

Uži, kým žiješ, po smrti neužiješ.

„Táto cesta,“ zavzdychla barónka Ostrožičová, „to je hotový Boží trest. Čo trest, je to mučenie. Ach, barón by ma teraz dozaista poučil, že žijeme v najlepšíh časoh celej histórie, že máme koče a nemusíme chodiť pešo, že máme ten... pušný prach a všeličo na liečenie, napríklad tie...“ neurčito pokrútila prstom vo vzduchu.

„Pijavice,“ dokončila za ňu jej dcéra Katarína Ostrožičová ospalým, nezúčastneným hlasom.

Barónka prikývla. „Tie... A že dnes už toľkí vzdelanci ovládajú písmo a tak ďalej...“ odfrkla si. „Čo tam po tom. Na čo to všetko, keď nemáme také koče, ktoré by zo mňa nechceli vytriasť dušu?“

Katarína pootvorila oči, ale keď videla, že jej mama sa už len mlčky ovieva, hneď ich zatvorila.

Janka, Katarínina spoločníčka, sa pozerala z okienka na pomaly ubiehajúcu krajinu a hrýzla si do spodnej pery. Vzďaľovali sa. Čím dlhšie tam sedela, tým ďalej bola od svojho domova.

Dup. Dup.

Konské kopytá narážali do tvrdej zeme a ťahali ich z Ilavského hradu do neznáma. Jankine detské srdce zvieral strach.

„Mamka, prosím. Prosím ťa!“ plakala Janka len pred pár dňami a ťahala mocnú kuchárku za zásteru. „Prosím, nedovoľ im to. Ja nechcem...“ vzlykala. „Nechcem ísť preč.“

„Panstvo rozhodlo, nie ja. Čo už ja proti tomu môžem povedať?“ pýtala sa matka a popritom miesila cesto na koláč.

„Oni nech si idú, ale mňa nech tu nechajú!“

„A myslíš si, že mne je jedno, že mi moje jediné dieťa chcú odtrhnúť od prs?“ nahnevala sa kuchárka a jej ruka začala zúrivo narážať do hlbkej nádoby s cestom. „Keby som mohla, tak na nich nakričím a vytrhám tej strige barónke všetky vlasy. Ale vari si to môžem dovoliť?“

Janka si sadla na zem a okolo jej sukne sa zdvihol kúdoľ múky, ktorá tam napadala. Zdvihla zaslzené oči k svojej mame.

„Možno sa ti tam nakoniec bude páčiť,“ upokojovala dievča pomocníčka, ktorá práve zahrievala pec.

„Mysli na to, čo všetko ťa tam môže čakať!“ dohovárala svojej dcére kuchárka. „Baronesa Katarína ťa má veľmi rada. Ak k nej budeš dobrá, možno ti kúpi nové šaty. Vrátiš sa sem a budeš vyzeráť ako baronesa.“

„Som pre ňu len bábika,“ smutne namietla Janka. „Keď ju omrzím, nájde si novú. A čo bude so mnou potom? Ako sa vrátim? Kto mi zaplatí cestu naspäť?“

„Tak sa musíš snažiť, aby ťa mala stále rada. Musíš sa o ňu starať, akoby ti bola sestrička.“

„A na ako dlho? Hm? Radšej by som zostala tu.“ Ohrnula spodnú peru.

Kuchárka si sadla na stoličku a položila nádobu s cestom na stôl. Natiahla ruky k svojmu dieťaťu a usmiala sa naň. Janka vstala a schúlila sa v jej náručí.

„Taký je život chudobných,“ poučovala ju a čistou rukou hladkala po kučeravých vláskoch. „Nikdy nevieš, čo ti osud pripravil na zajtra. Bohatí vedia, že ak by aj prišla pohroma, ďalší deň si môžu kúpiť nový domov, nové šaty a čačky... Ale my? My nikdy nemáme istotu. Nevieme, či dožijeme ďalší mesiac, nevieme, ako rozhodne panstvo zajtra, či sa mu nesprotivíme a nevyhodia nás z hradu. A tak musíme ísť deň po dni ďalej. A musíme využiť každú šancu, ktorú nám Pánbožko dá. Rozumieš?“

Janka stále vzlykala, no prikývla a mamu ešte tuhšie objala.

Koč zrazu prudko nadskočil a vytrhol dievča zo zamyslenia.

„Ach, Pane na nebi, čo to bolo?“ zabedákala barónka a tuho zovrela ope-radlo koča.

Zastali a o chvíľu za nimi prišiel kočiš so zlou správou. „Pani barónka, prepáčte. Budete musieť vystúpiť. Koč uviazol v jame, pokúsime sa ho čo najskôr odtiaľ dostať.“ Odkášľal si. „Môžu tu byť zbojníci.“

Barónkine oči sa rozšírili od strachu. Zaklonila hlavu a Janka ju podoprela, lebo hrozilo, že spadne rovno na ňu. Pri barónkinej úctyhodnej hmotnosti by to nebolo nič príjemné.

„Poďme, milostpani. Čím skôr, tým lepšie,“ odvážila sa povedať. Kočič otvoril dvere koča.

„Ak nás napadnú, omdliem. Prisahám, že omdliem,“ lamentovala barónka, kým s jeho pomocou vystupovala.

„Bojím sa,“ zašepkala Katarína tak, aby to počula iba Janka.

„Tak vystúp, aby sme mohli čím skôr vyraziť!“ naliehala.

Katarína sa ustráchané pozrela na svoju kamarátku.

„Katarína, poď už!“ netrpezlivo na ňu kričala mama. „Hádám len nechceš, aby nás kvôli tebe napadli nejakí hrdlorezi, dievča nepodarené!“

Janka si vzdychla. Katarína bola len o dva roky mladšia ako ona, ale občas mala pocit, že jej je skôr pestúnkou než kamarátkou.

Na Ilavskom hrade žili ešte traja chlapci približne v Jankinom veku. Matúš a Tomáš boli synmi jedného z familiárov hradného pána a tretí, Viliam, bol najmladším dieťaťom kastelána. Janka si s nimi od malička dobre rozumela, a keď nemusela pomáhať v kuchyni, hrali sa spolu. Kamaráti ju tajne učili narábať s dreveným mečom a smiali sa na jej nešikovných pokusoch napodobniť ich. Dievča však ochotne vymenilo ich výsmech za osamotenú nudu, ktorá by ho inak na hrade čakala.

Cvičili sa ďaleko v záhrade, kam panstvo nezvyklo chodiť.

„Budeme sa hrať na moháčsku bitku!“ oznámil im Viliam nadšene. Tomášovi a Matúšovi pridelil úlohu Turkov, on mal byť Ľudovít Druhý.

„A ja?“ pýtala sa Janka.

„Ty budeš ten bastard Zápoľský,“ oznámil jej. „Budeš sledovať bitku a nezapojíš sa do nej.“

Chlapci sa zasmiali.

Janka netušila, kto je Zápoľský ani prečo je bastard, ale ten nápad sa jej rozhodne nepáčil. „Chcem bojovať s vami!“

„Aj tak si najslabšia, len čo by si zavadzala,“ odbil ju Matúš a napodobnil jej neohrabané pohyby, keď narábala s mečom.

Janka sa naňho s hnevom vyrútila a zhodila ho na zem. Ostatní chlapci mu okamžite pribehli na pomoc a dievčinu od neho odtrhli.

Matúš sa pozviechal zo zeme.

„Odvolaj to!“ kričala naňho.

Chlapci ju stále pevne držali z oboch strán. Matúš zdvihol svoj drevený meč a namieril ho na Janku. Už-už otváral ústa, aby jej niečo povedal, keď ho prerušilo hlasné zhíknutie.

Oči mladých bojovníkov sa otočili k šokovanej baronese Kataríne Ostrožičovej. Pustili Janku a s rozpakmi sa na seba pozreli.

„Prepáčte, pani moja,“ ospravedlňovala sa za nich Janka a podišla k nej.

„Chcel ti ublížiť,“ nahnevane riekla dievčina. Veľké modré oči jej horeli rozhorčením.

„Nie, nechcel!“

„Určite nie!“ uisťovali ju aj chlapci.

„My sme len cvičili, viete...“ vysvetľovala Janka.

Katarína pokrútila hlavou. „Meče sú pre mužov.“

Proti tomu nemala Janka čo povedať, len sklonila hlavu a premýšľala, aké problémy z toho budú mať. Vlasy sa jej pri tom pohybe uvoľnili z vrkoča a v tmavých kučeravých vodopádoch sa jej rozliali po chrbte.

Katarína k nim natiahla ruku a jemne sa ich dotkla. „Máš pekné vlasy...“ povedala.

Janka ich nepovažovala za pekné. Husté a neposlušné vlasy jej len prekážali pri práci aj počas bitiek s chlapcami, ale barónovej dcére sa nepatrilo odvrávať. „Ďakujem,“ povedala pokorne.

„Prečo sa hráš takéto nevhodné hry?“

Janka pokrčila plecami. „Dievčatá v mojom veku na hrade nie sú. Tak sa hrám chlapčenské hry.“

Katarína vážne prikývla. Mala len deväť rokov, no v jej správaní sa už teraz občas prejavil vplyv jej nadutého otca. Chvíľu vážne zvažovala situáciu, potom len tak pre seba prikývla. „Aha. Pomôžem ti. Namiesto meča budeš používať ihlu,“ vyhlásila.

„Ne...“ ozvala sa Janka.

Katarína ju kývnutím ruky prerušila a srdečne sa usmiala: „Ešte mi neďakuj.“

Chlapci za Jankiným chrbtom sa neubránili tlmenému chichotu. Vedeli, ako Janka nenávidí ženské práce.

„Viete, pani moja, ja nemám čas na prácu s ihlou... pomáham mamke v kuchyni.“

„Neboj sa, o všetko sa postarám. A zabezpečíme ti aj nové šaty, v týchto handrách nevyzeráš ani ako dievča. Koľko máš rokov?“

„Jedenásť,“ zamrmlala.

„V poriadku. Zajtra po raňajkách sa hlás u mňa. A umy si ten popol z tváre, vyzeráš ako čertica.“

„Áno, pani,“ dostala zo seba s námahou.

Katarína sa už otočila na odchod, no potom si ešte na čosi spomenula: „Ako sa voláš?“

„Janka.“

Na chvíľku sa zamyslela. „Budem ťa volať Loriana, Janka nie je dosť vznešené.“

Janka tuho zaťala päsťe.

Chlapci za ňou sa už ani nesnažili zakryť smiech. Katarína si to však nešímalala, kývla hlavou na rozlúčku a odišla.

Z kočov zatiaľ vystúpilo aj služobníctvo, ktoré sa s nimi sťahovalo, a všetci netrepezlivo čakali, kým sa koňom podarí dostať koč z jamy, do ktorej zapadol.

Barónka Ostrožičová sa skrývala pred slnkom pod korunou veľkého duba a prinútila druhého kočiša, aby stál pred ňou ako ochrana pred zbojníkmi. Katarína drvila Jankinu ruku a mlčala ako takmer vždy v prítomnosti svojej matky.

„Keď sa vrátite na Ilavský hrad, budete môcť svojmu otcovi rozprávať o tom, aké dobrodružstvo sme zažili,“ upokojovala ju Janka.

„Môjho otca by to určite nezaujímalo.“

„Určite áno.“

„Odkedy sa narodil Andrejko, nezaujímá ho nič iné. Ani moja mamka. Inak by nás nepustil preč.“

„Vaša pani mamička je chorá, preto jej dovolil odísť a dať sa po pôrode do poriadku. Potom sa vrátite naspäť a isto vás rád privíta.“

Katarína jej venovala neveriacky pohľad. „To sotva. Moja mamička chcela od ocka odísť, odkedy si pamätám. Teraz, keď sa jej konečne podarilo porodiť chlapca, ju pustil. Viem to, mamička mu už dlho vravela, že nemôže porodiť dediča, lebo ju môj pán otecko stále trápi. Tak prisahal, že ju pustí preč, ak porodí syna. Nuž, podľa mňa, ak sa Andrejkovi nič nestane, nezavolá nás naspäť. Nikdy.“

Nikdy.

To slovko rezonovalo v Jankiných ušiach. Uvedomila si, že hoci sa barónka odjakživa na všetko sťažovala, odkedy začali plánovať túto cestu, vyzerala spokojnejšia a aj sťažností záhadne ubudlo. Nezdalo sa, že je chorá. Časté potraty a nedávny pôrod jej ubrali na kráse, ktorou v mladosti oplývala, ale bacuľaté líca mala ružové, nehovoriac o jej prekypujúcej chuti do jedla. Janka dovtedy vypomáhala v kuchyni, takže o tom vedela svoje.

Nikdy.

„Nech sa páči, pani barónka. Môžeme ísť,“ volal ich kočiš.

Janka si v tej chvíli priała, aby sa z lesov vynorili zbojníci a oslobodili ju z pút osudu, ktorý ju čakal na konci cesty.

„Panna Loriana,“ poklonil sa Matúš, jej najstarší kamarát. Ostatní chlapi zopakovali jeho gesto.

Prešiel takmer mesiac od ich posledného cvičenia, ktoré prerušila Katarína. Janka bola odvtedy taká zaneprázdnená, že nemala čas sa s nimi stretnúť. Aj teraz niesla šaty malej šľachtickej práčke.

Na sebe mala tmavomodré šaty ušité na mieru. Materiál bol trochu tvrdý a nepohodlný, ale napriek tomu v nich vyzerala veľmi pôvabne.

„Ako sa vám darí, pani moja?“ zaujímal sa Tomáš.

„Vôbec to nie je smiešne!“ hnevala sa Janka.

„Už vás baronesa Katarína naučila šermovať s ihlou a niťou?“ chcel vedieť Viliam.

„Núti ma vyšívať,“ zašepkala tak, aby ich nepočuli nijaké zvedavé uši. „Viete si ma predstaviť vyšívať?!“

Vyprskli do smiechu.

„Som pri tom nemožná. Nesmiem chodiť za vami, nesmiem bojovať a takmer nemám čas ani pomáhať mamičke v kuchyni. Jediné, čo mi zostalo, je záhrada. Presvedčila som ju, že sa musím starať o záhradku, a ona sa rozhodla, že mi pomôže. Samozrejme, ja robím všetku špinavú robotu a ona sa ma zatiaľ len vypytuje: ‚Čo je toto? Čo je tamto?‘“ napodobnila jej piskľavý hlas. „Núti ma nosiť rozpustené vlasy, lebo sa jej páčia, a vôbec neberie ohľad na to, že mi pri každom pohybe zavadzajú. A viete, čo je na tom úplne najhoršie?“ pokračovala, kým chlapi sa len smiali. „Myslí si, že mi tým robí láskavosť.“

„Takže odteraz ťa máme volať Loriana?“

„Len to skúste!“ vyhrážala sa. „Úžasná láskavosť! Obliekam ju, nosím jej jedlo, robím jej šaša, keď ma učí šiť a keď ma poučča, ako sa správa vychovaná šľachtičná. Dokonca jej vynášam nočník. Po ničom inom som netúžila!“

„Poď sem,“ usmial sa Viliam a objal ju. Bol o hlavu vyšší ako ona a pleciami mal na svoj vek dosť široké, takže sa v jeho náručí takmer stratila. Také láskavé gesto nečakala, no padlo jej veľmi dobre. V jeho objatí sa cítila prekvapivo príjemne.

„Čo to malo znamenať?“ spýtala sa, keď ju pustil.

„V týchto šatách vyzeráš ako dievča, tak som chcel zistiť, či máš aj prsia.“

Chlapci sa rozosmiali a potľapkali Viliama po pleci.

Janka očervenela od hanby a zlosti.

„Musíme ísť, čaká nás ozajstná, mužská práca!“ vysvetlil jej Tomáš, s rukou položenou na rukoväti meča.

Viliam sa jej opäť posmešne poklonil.

Janka tuho zaťala päsť a udrela ho tak silno, že mu z nosa vytryskla krv.

„Nie som nijaká Loriana!“ zakričala naňho.

„Zlomila si mi nos!“

„Tak ti treba!“

Jeho kamaráti sa šli popučiť od smiechu.

Janka potom hrdo zodvihla hlavu, ako to robievala Katarína, a odišla. Predsa len sa od nej niečo naučila.

Odvtedy s nimi už neprehovorila ani slovo. Našťastie Viliam považoval za zahanbujúce, že mu dievča zlomilo nos, preto to nikomu nežaloval a Janka mala aspoň pri pohľade na jeho krivý noštek dôvod na úsmev.

Cesta ubehla rýchlo a na Jankino sklamanie sa zbojníci neukázali. Barónku strach z nebezpečenstva tak unavil, že spala, až kým koč nezastavil a ony nevykukli von okienkom.

Ilavský hrad bol svojou veľkoleposťou neporovnateľný s ich novým domovom. Prostý dvojposchodový dom opevnený nízkym múrom sa nezdal ani dosť veľký, aby sa doň pomestilo všetko služobníctvo, ktoré so sebou barónka vzala. Stajňa na jeho západnej strane bola rovnako malá a očividne len nedávno postavená.

Práve odtiaľ vybehol vysoký chudý chlapec a ponáhlal sa pomôcť kočičom s koňmi. Za ním sa kotúľalo päť drobných tmavohnedých šteniatok.

„Naspäť! Naspäť!“ prikazoval im.

„Ach, konečne!“ tešila sa barónka z konca cesty a chlapca si nevsímala.

Šteniatka neposlúchali, a tak to mladík vzdal a pribehol ku kočom s malou psou svorkou za päťami.

„Pozri, Loriana!“ potešila sa Katarína. Jedno zo šteniatok sa začalo točiť okolo jej sukne a pritom mrnčalo.

„Prestaň, Leo,“ napomínal ho chlapec. „Prepáčte, pani moja, ešte sa nedajú vychovať.“

„Dajte preč tie potvory!“ prikazovala barónka.

Každý však mal plné ruky práce s prenášaním truhlíc do domu alebo s koňmi, ktorých prítomnosť malé tvory rozrušovala.

Janke sa situácia zdala taká smiešna, že sa nahlas zasmiala.

„Asi ma ľúbi,“ tešila sa barónova dcéra a hladkala chlpaté kľbko po hlavíčke. Psík sa jej odmenil obliznutím ruky.

„Môžem si ho nechať, mamička?“

Barónka sa na ňu znechutene pozrela, ale potom len mávla rukou. „Rob, čo chceš, ale mňa nech neotravuje.“

Potom sa vybrala do domu a hlasno vydávala rozkazy.

Katarína vzala šteniatko do náručia a usmiala sa naň. „Takže, Leo, odtiaľ si môj.“

„Asi by ste sa mali spýtať chlapca, či vám dovolí nechať si ho,“ navrhla Janka.

„Nebuď smiešna,“ zasmiala sa baronesa a podala jej šteniatko. „Nakfím ho, a keď si oddýchnem, dones mi ho. Budeme sa s ním hrať.“

Šteniatko sa schúlilo v jej náručí. „Ako si želáte,“ poslušne povedala Janka. Katarína ju potom nechala pred domom. Nik si ju nevsímal a ona ešte vždy nenabrala odvalu vojsť dnu. Preto tam len stála, kým vykladali barónkinu batožinu, a hladkala Lea po kožušku.

Nikdy... opakovala si v duchu. Už nikdy neuvidí svoju mamku.

„Chce si ho nechať?“ spýtal sa mladík, keď kone ustajnali.

Janka prikývla.

„Už sú dosť staré, mama ich prestala kŕmiť pred týždňom, takže môže. No vyrastie na veľké psisko.“

„Odkážem to Kataríne,“ odvetila a pomyslela si, že s tým jej kamarátka určite neráta.

„Som Richard. A ty?“

„Ja som...“ vzdychla si a pozrela sa na dom, do ktorého práve zanesli poslednú truhlicu. „Som panna Loriana Kosecká.“ Odvrátila sa od neho a zahľadela sa na budovu pred sebou. „A toto je môj nový domov.“

Napokon bez obzretia vykročila ku vchodu. Niesla sa tak, ako ju to Katarína naučila. Hrdo zdvihnutá hlava, ladné pohyby, malé kroky. Ako sa na dobre vychovanú mladú šľachticnú patrí.